

Søndagstanker Groruddalen Akers avis

5. Søndag i Åpenbaringstiden, 2.februar 2025

Evangelietekst Johannes 5,1–15.

Prest Tone Marie Falch

Mysterier og nye erkjennelser

**Tenk hvis Alnaelva hadde vært en kilde hvor vi alle kunne komme og bli friske?
Med stramme kommunebudsjetter og kutt i helsehjelp og tilbud er vi kanskje flere
som drømmer om en mirakelkur ved elva eller et annet sted - eller?**

Søndagens evangeliefortelling tar oss med til Betesda dam, som betyr barmhjertighetens hus. Den lå ved Saueporten i Jerusalem. Gjennom denne porten ble offerdyrene brakt inn i tempelet. På dette stedet møtes den gamle religionen med sine regler og forskrifter med noe nytt; med det Jesus kaller Guds rike. Jesus møter folk, aksepterer alle, kaller til oppbrudd og forvandling - og inviterer oss raust inn i Guds rike.

Ved en av de store jødiske høytidene, drar Jesus opp til Jerusalem. Ved Betesda dammen kommer folk sammen. De finner hverandre og søker håp. Ved kilden. De venter på at underet skal skje, at en engel skal stige ned i dammen og gjøre vannet helbredende. Den første som steg ned i dammen, ble så frisk, uansett sykdom. Vannet hadde ikke helbredende effekt i seg selv. Det krever en Herrens engel, en guddommelig inngripen. Og riktig tidspunkt.

Ved dammen lå også en mengde mennesker som var syke, blinde, lamme og uføre. Det var mennesker med funksjonsnedsettelse eller kronisk sykdom som, av ulike grunner, ikke kunne delta på festen.

En av disse var en mann som i 38 år har levd med sykdom. Han hadde nok håpet om at noe ville skje i møtet med hellig vann. Det eneste han trengte, var at noen ville hjelpe ham ned i dammen. For det klarte han ikke selv. Uvisst av hvilken grunn. Var han lat? Ute av stand til å ta imot hjelp? Eller orket han ikke å kjempe for å få den hjelpen han trengte? Hvem sitt ansvar var det egentlig å sørge for at han kunne delta som alle andre?

Jesus kommer forbi og ser mannen. Jesus visste at han hadde vært syk lenge.

«**Vil du bli frisk?**» spør Jesus. Den syke mannen får for første gang en stemme. Svaret hans overrasker. Etter å ha vært syk i lang tid, er kanskje livet blitt definert av sykdommen og ikke av han som person? Å våge å bli frisk. Å si ja til noe nytt.. Møtet med Jesus og hans omsorg må ha gjort inntrykk.

Mannen anerkjenner Jesus og svarer: **“Kyrie/Herre, jeg har ingen som kan få meg ned i dammen når vannet blir rørt opp ...”**

Den syke har et ønske om å bli frisk. Han hadde tross alt forsøkt gjentatte ganger å få tilgang til muligheten for helbredelse i dammen. Men barrierene har vært uoverkommelige. Der noen kan tenke at han er lat eller for passiv, sier han selv at han gjentatte ganger har forsøkt. Forsøkt å få hjelp og ønsket hjelp.

Underet skjer, idet Jesus sier: «Stå opp, ta båren din og gå.»

Straks ble mannen frisk. Tok båren sin og gikk.

I møte med Jesus ble hans liv forvandla.

Det er ikke ofte vi hører om mennesker med funksjonsnedsettelse i Bibelen. De fleste er ikke nevnt ved navn og det står lite om deres liv og bakgrunn. Mange personer blir kun definert gjennom sykdommen. Dette er en fortelling som vi kan kjenne oss igjen i.

Det handler ikke om en liten mengde syke, blinde, lamme og uføre. Alle har vi variasjoner i funksjonsevne og funksjonsnedsettelse og sykdom som erfaring og livsvilkår. Dette er fortellingen om deg og meg! For mange er barrierene, manglende tilrettelegging eller negative holdninger det som hindrer oss som borgere i å ha en rolle som verdsettes av samfunnet vi lever i.

Møtet med Jesus forandret “den syke mannens” liv. Jesus møtte han utenfor byen. Utenfor fellesskapet. Senere i fortellingen møttes de igjen, nå på tempelplassen, i midten av samfunnet. Der mannen får en ny mulighet til å bli sett, anerkjent og få tilknytning til fellesskapet.